

Monika Brzegowska

Rozprawa doktorska – streszczenie

Wydział Grafiki

Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie

Promotor: prof. dr hab. Marcin Surzycki

Promotor pomocniczy: dr Stefan Kaczmarek

Recenzenci: prof. dr hab. Adam Panasiewicz

dr hab. inż. arch. Tomasz Kukawski, prof. PB

PARADOKS WOJNY

W pierwszym rozdziale rozprawy doktorskiej przedstawiam i analizuję różne spojrzenia na temat wojny. Szczególnie interesują mnie jej zależności z rozwojem technologicznym. Z jednej strony są to najbardziej przerażające ludzkie działania, a z drugiej wojna jest największym źródłem postępu, najsilniejszym stymulatorem rozwoju nauki. Pomimo niszczycielskiej natury, wojna może być postrzegana jako siła twórcza, która niesie pozytywne skutki. Ten paradoks stał się motywem moich rozważań i inspiracją w pracy doktorskiej.

Wiele urządzeń, wynalazków i technologii, które zostały zaprojektowane do celów wojskowych, są adaptowane do użytku cywilnego. Przedstawiam tutaj i opisuję przykłady zastosowań takich technologii w życiu codziennym.

W dalszej części pracy pisemnej opisuję jak wojny wraz z rozwojem technologii zmieniają swoje oblicze, formę i charakter, czyniąc je bardziej niszczycielskimi i globalnymi. Sztuczna inteligencja zastępuje ludzi w działaniach wojennych i opracowywana jest autonomiczna broń. Technologia informacyjna umożliwiła również nowe formy działań wojennych, takie jak cyberwojna i wojna propagandowa. Granice wojny rozszerzyły się i obecnie może być ona prowadzona w różnych formach jednocześnie, w tym w formie wojny konwencjonalnej, nieregularnej, terrorystycznej, cybernetycznej i propagandowej.

Rozwój technologiczny wykorzystywany na wojnie wspomaga proces dehumanizacji człowieka. Pozwala odrzucać zasadę moralną - „nie zabijaj”. Zdolność nowoczesnej technologii do zabijania na odległość i korzystanie z autonomicznych robotów ma wpływ na zmniejszenie wrażliwości żołnierzy i na unikanie odpowiedzialności za popełnione zbrodnie.

W mojej pracy skupiłam się głównie na paradoksie wojny odnoszącym się do rozwoju technologii. Związek wojny, technologii i nauki jest bardzo silny. Tworzą one mieszankę wybuchową. Przedstawiłam również inne aspekty i przykłady paradoksu wojny, które mnie interesują.

Drugi rozdział rozprawy opisuje i przedstawia pracę artystyczną. Piszę o moich doświadczeniach, moim stosunku do podjętego tematu, emocjach jakie we mnie wywołuje. Nakreśliłam obszary moich inspiracji i poszukiwań. Głównym źródłem inspiracji dla mojej pracy były fotografie i filmy dokumentalne.

W dalszej części przybliżyłam etapy procesu badawczo-artystycznego. Projekt składa się z wielkoformatowych grafik w technice serigrafii oraz z instalacji multimedialnych. Założyłam, że realizując pracę artystyczną, korzystam z narzędzi technologii,

również tych, które powstały w celach wojskowych. Pracując nad grafikami, korzystałam z komputera i programów graficznych. Istotna stała się dla mnie forma, kształt, struktura. Charakter poszczególnych prac buduje odpowiednio dobrany raster, który pełni tutaj istotną rolę. Prowadziłam badania nad możliwościami i wpływem zastosowanych poszczególnych rastrów na całościowy kształt obrazu. Założeniem projektu było łączenie tradycyjnej techniki graficznej z obrazem cyfrowym, nowymi mediami, obrazu statycznego z obrazem ruchomym i dźwiękiem. Prowadziłam badania nad znalezieniem odpowiedniej korelacji między obrazem graficznym a wideo i dźwiękiem. Poprzez łączenie różnych technik, zderzam świat wykreowany w grafice z wycinkiem rzeczywistości zawartym w wideo. Moim celem było, aby poszczególne elementy instalacji uzupełniały się nawzajem i wzmacniały przekaz. Między użytymi mediami następuje fuzja. W ten sposób zestawiam ze sobą pewne sprzeczności, przeciwieństwa: obraz stały z obrazem ruchomym, tradycyjny z nowoczesnym, wymaginowany z rzeczywistym. Uzupełniają się one wzajemnie, tworząc nową wartość. Widzę tutaj analogię z filozofią Heraklita na temat wojny i konfliktów. Według jego koncepcji, zestawienie przeciwieństw tworzy nową jakość, ta zmienność buduje „nowe”. Łączenie różnych mediów pozwala na bogatsze i bardziej złożone doświadczenie dla odbiorcy, gdyż angażuje jednocześnie jego różne zmysły.

W dalszej części pracy pisemnej omawiam wpływ obecnej sytuacji politycznej na kształt rozprawy.

W drodze selekcji do zestawu pracy artystycznej weszło 9 wielkoformatowych grafik wykonanych w technice serigrafii i 4 instalacje multimedialne.

MIRAGE 9 | serigrafia

MIRAGE 22 | serigrafia

TRANSGRESJA | serigrafia

ZIEMIA NICZYJA | serigrafia

PARADOKS I | serigrafia

PARADOKS II | serigrafia

ERROR | serigrafia

WYSPA WĘŻY | serigrafia z dźwiękiem

zestaw prac :

PEJZAŻ PO_RANNY | serigrafia

MAYDAY! MAYDAY! | animacja

Instalacje multimedialne :

POLE MARSOWE | serigrafia, projekcja wideo

SHOW MUST GO ON...? | serigrafia, projekcja wideo

ECHO WOJNY | projekcja wideo na płycie polipropylenowej kanalikowej

09.09.2024

Monika Bregowska